

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MIASTA SUWAŁKI
ZA 2019 ROK**

SUWAŁKI, KWIECIEŃ 2020

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	3
2.	Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w roku 2019.....	7
3.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	11
4.	Przychody i koszty systemu gospodarowania odpadami obejmujące odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2019 roku w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	11
5.	Liczba mieszkańców w 2019 roku (wg danych GUS)	14
6.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2019 r., o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust.6-12	15
7.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Suwałk w 2019 roku	16
8.	Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	18
9.	Wnioski z analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	18

1. Wprowadzenie

1.1 Ramy prawne

Zgodnie z art. 3 ust 2 pkt 10, ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* obowiązkiem gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Celem tej analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Powinna ona, zgodnie z art. 9 *tb*, obejmować:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Dokonując analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi uwzględniano zapisy:

- *Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* z dnia 13 września 1996 r. [tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 2010 ze zmianami],
- *Ustawa o odpadach* z dnia z dnia 14 grudnia 2012 r. [tekst jednolity: Dz.U. 2019, poz. 701 ze zm.],

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w *sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości* [Dz.U. 2013, poz. 122],
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w *sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* [Dz.U. 2016, poz. 2167],
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w *sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji* [Dz.U. 2017, poz. 2412],
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w *sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach* [Dz.U. 2015, poz. 1277];
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w *sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów* [tekst jednolity: Dz. U. z 2019, poz. 2028];
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO 2022) [Monitor Polski z 2016 r. poz. 784];
- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”, przyjętego Uchwałą Nr XXXII/280/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”;
- Uchwały nr XXXII/231/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”;
- Uchwały nr XII/156/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach, z dnia 25 września 2019 r. w sprawie podziału Gminy Miasta Suwałki na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- Uchwały nr III/38/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty, zmieniona uchwałą nr VI/68/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r.
- Uchwały nr VI/67/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach, z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała nr VI/66/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Suwałki;
- Uchwała nr XXII/234/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,

położonych na terenie Suwałk, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;

- Uchwała nr IV/52/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości;
- Uchwała nr IV/53/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właściciela nieruchomości.

1.2 Kształt systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w Suwałkach

W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Rada Miejska w Suwałkach przyjęła przewidziane prawem uchwały regulujące system odbioru odpadów komunalnych oraz zdecydowała o objęciu systemem również nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Władze samorządowe Suwałk zobowiązane są również do wyłonienia, w drodze przetargu, podmiotów gospodarczych, które dokonywałyby odbioru odpadów od mieszkańców naszego miasta. Ponadto Gmina Miasta Suwałki powierzyła Przedsiębiorstwu Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o. realizację zadania własnego gminy z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych. Przedsiębiorstwo, zgodnie z uchwałą nr XXXII/231/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie *wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022*, prowadzi regionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych (obecnie: instalację komunalną) w zakresie składowiska oraz przetwarzania odpadów komunalnych w obrębie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne

Podstawowe zasady funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych przez Miasto Suwałki określono w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Suwałk. Zgodnie z jego ustaleniami segregacji w 2019 r. podlegały:

- 1) odpady zielone;
- 2) odpady ulegające biodegradacji;
- 3) papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma itp.);
- 4) odpady opakowaniowe ze szkła;
- 5) tworzywa sztuczne i metale;
- 6) zużyte baterie i akumulatory;
- 7) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 8) przeterminowane leki;
- 9) chemikalia;

- 10) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 11) zużyte opony;
- 12) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- 13) opakowania wielomateriałowe;
- 14) popiół.

Gmina Miasto Suwałki podzielona jest na 3 sektory. W 2019 roku zorganizowano 6 przetargów na odbiór odpadów komunalnych z uwzględnieniem podziału na nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz odrębnie dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (firmy) w obrębie każdego z wyznaczonych sektorów. W 2019 roku wszystkie wytworzone odpady komunalne w I, II i III sektorze Suwałk odbierała firma PGK w Suwałkach Sp. z o. o.

Mieszkalne nieruchomości wielorodzinne wyposażono w pojemniki na odpady komunalne, a nieruchomości jednorodzinne w worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz w pojemniki metalowe o poj. 110 litrów do selektywnej zbiórki popiołu.

Z nieruchomości mieszkalnych odbierano wszystkie zebrane przez mieszkańców odpady komunalne, przy czym bezpośrednio z nieruchomości:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- selektywnie zebrane bioodpady stanowiące odpady komunalne,
- selektywnie zebrany papier i tektura,
- selektywnie zebrane odpady opakowaniowe ze szkła,
- selektywnie zebrane tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe,
- popiół,
- odpady wielkogabarytowe oraz chemikalia i opony - w ramach okresowych zbiórek.

Pozostałe selektywnie zebrane odpady komunalne, odbierane były nieodpłatnie w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Punkt taki funkcjonuje przy Przedsiębiorstwie Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. - ul. Raczkowska 150A. Można było dostarczać do niego:

- 1) odpady wielkogabarytowe;
- 2) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 3) chemikalia;
- 4) zużyte baterie i akumulatory;
- 5) przeterminowane leki;
- 6) zużyte opony;
- 7) odpady budowlane i rozbiórkowe z remontów prowadzonych samodzielnie.

Uzupełnieniem systemu odbioru odpadów były okresowe zbiórki odpadów „problematycznych”, tj. wielkogabarytowych, opakowań po chemikaliach czy opon. Prowadzono je w zabudowie jednorodzinnej raz na kwartał, a w zabudowie wielolokalowej raz na tydzień.

Dodatkowo, aby ułatwić mieszkańcom właściwe postępowanie z przeterminowanymi lekami, kontynuowano zbiórkę przeterminowanych leków w suwalskich aptekach. Poniżej przedstawiono adresy aptek, w których można je nieodpłatnie pozostawić:

- Apteka przy ul. Kościuszki 78

- Apteka przy ul. Konopnickiej 2
- Apteka przy ul. Noniewicza 48
- Apteka przy ul. Młynarskiego 9
- Apteka przy ul. Kawaleryjska 20 –obecnie apteka zamknięta
- Apteka Utrata 2 B
- Apteka Danuta Pucek przy ul. Ogińskiego 5F
- Apteka przy ul. Noniewicza 42a,
- Apteka przy ul. Noniewicza 57,
- Apteka przy ul. 1 Maja 21,
- Apteka przy ul. Nowomiejska 4,
- Apteka z Różą przy ul. Klonowa 40,
- Apteka „Pod złotym Lwem” przy ul. Waryńskiego 19,
- Apteka przy ul. Patli 6,
- Apteka przy ul. Lityńskiego 10,
- Apteka przy ul. E. Plater 45,
- Apteka przy ul. E. Plater 20a,
- Apteki GEMINI przy ul. Noniewicza 93A, ul. 1Maja 6,
- Apteki Dbam o Zdrowie przy ul. Noniewicza 85d, ul. A. W. Kowalskiego 2.

Z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, odbierane były odpady komunalne zgodnie ze złożoną deklaracją, w tym w zakresie liczby pojemników i częstotliwości odbioru.

Wszystkie odpady odebrane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach dostarczane były do instalacji komunalnej przy ul. Raczkowskiej, należącej do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo dosegregowywało selektywnie zebrane odpady oraz pozyskiwało odpady o charakterze surowców wtórnych z odpadów zmieszanych. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu.

2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w roku 2019.

Z dniem 6 września 2019 r. uchylono przez art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. *o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) tzw. zasadę bliskości wyrażoną w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem:

- 1) zmieszane odpady komunalne,
- 2) pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania,

3) odpady zielone

mogły być przetwarzane jedynie na obszarze regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Uchylenie art. 20 ust. 7 ustawy o odpadach oznacza zniesienie regionalizacji i przekształcenie dotychczasowych Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w instalacje komunalne. Obecnie do instalacji komunalnych przypisane są jedynie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Jednocześnie pozostałe frakcje selektywnie zebranych odpadów z pojemników koloru niebieskiego, zielonego, żółtego i brązowego można zagospodarować w dowolnej legalnie działającej instalacji.

Wszystkie odebrane w 2019 r. przez PGK w Suwałkach Sp. z o.o. odpady komunalne, wytworzone na terenie Suwałk, dostarczono do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. było jedną z dwóch Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), wyznaczonych na terenie obszaru Regionu Północnego, zgodnie z uchwałą nr XXXII/281/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie **wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”**, które mogły przetwarzać ww. odpady.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw wprowadziła również szereg zmian w treści wojewódzkich planów gospodarki odpadami (WPGO). Zgodnie z nowymi wytycznymi w WPGO wskazuje się instalacje komunalne na terenie województwa spełniające wymagania przewidziane dla instalacji komunalnej. Instalacje te muszą być ujęte na liście instalacji komunalnych, prowadzonej przez marszałka województwa w BIP, która zastąpiła dotychczasowy wykaz instalacji RIPOK określany w uchwale w sprawie wykonania WPGO.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. znajduje się na liście instalacji komunalnych województwa podlaskiego.

Poniżej przedstawiono możliwości przetwarzania odpadów przez instalację w oparciu o dane uzyskane z PGO w Suwałkach Sp. z o.o.

Tab. 1. Możliwości przetworzenia odpadów przez instalację PGO w Suwałkach Sp. z o.o.

Kod odpadów	Moc przerobowa (Mg/rok)	Masa przekazanych odpadów	Proces przetwarzania
20 03 01 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	część mechaniczna 40 000 [Mg/rok] część biologiczna	19 252,82 Mg	R12

	41500 [Mg/rok]		
20 02 01– odpady ulegające biodegradacji	5000 [Mg/rok]	1 226,70 Mg	R3
19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11:	składowanie 80 ton/dobę; 288 270 m ³	0 Mg	D5
	przekazano do spalarni	1 249,16 Mg (frakcja energetyczna)	R1

R1 – Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii;

R3 – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania);

R12 – Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(demontaż, sortowanie, kruszenie, rozdrabnianie, mechaniczne przetwarzanie odpadów);

D5 - Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne.

W 2019 r. PGO w Suwałkach Sp. z o.o. świadcząc usługi gospodarowania odpadami, przyjęła ogółem 34 999,03 ton odpadów, w tym 25 289,42 ton z terenu miasta Suwałki, 9 450,84 ton z terenu gmin powiatu suwalskiego, sejneńskiego i miasta Sejny oraz 258,77 tony z pozostałych gmin województwa podlaskiego.

Tabela nr 2. Odpady które zostały przetworzone na sortowni w 2019 r., metodą R12.

Lp.	Kod	Asortyment	Masa Mg		
			Bezpośrednio	PSZOK	Razem:
1.	150101	Opakowania z papieru i tektury	309,20	0,18	309,38
2.	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	31,34	0,22	31,56
3.	150105	Opakowania wielomateriałowe	0	0	0
4.	150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	1 147,34	91,90	1 239,24
5.	200101	Papier i tektura	0	0	0
6.	200102	Szkło	404,80	2,04	406,84

7.	200111	Tekstylia	3,02	0	3,02
8.	200199	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	206,80	10,06	216,86
9.	200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	19 252,82	0	19 252,82
10.	200307	Odpady wielkogabarytowe	605,30	154,88	760,18
11.	200399	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	490,48	0	490,48
12	Razem		22 451,10	259,28	22 710,38

Biorąc pod uwagę zainstalowane moce przerobowe, instalacja PGO może przyjąć poza odpadami z terenu miasta Suwałki również podobną ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z innych obszarów województwa.

Również w zakresie bioodpadów stanowiących odpady komunalne moce przerobowe instalacji PGO w Suwałkach Sp. z o.o. wystarczają do przetworzenia dostarczanych z Suwałk odpadów.

Od stycznia 2016 roku istnieje ustawowy zakaz składowania na składowisku odpadów komunalnych o wartości kalorycznej powyżej 6 MJ/kg (tzw. preRDF).

Fracja pre-RDF jest odpadem wysegregowanym z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów dostarczonych selektywnie (dostarczona selekcja nie jest materiałem gotowym do bezpośredniego przekazania do recyklingu). Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne stanowią blisko 80% całości odpadów w strukturze odpadów komunalnych przyjętych do składowania w instalacji komunalnej w 2019 r.

Fracja pre-RDF jest **odpadem niepodlegającym recyklingowi**, a jedynym sposobem jego utylizacji jest spalanie. Jest też odpadem objętym zakazem magazynowania powyżej 12 miesięcy. Magazynowanie powyżej 12 miesięcy zagrożone jest wysokimi sankcjami finansowymi w stosunku do przedsiębiorstwa prowadzącego instalację komunalną. Fracja ta nie może być również składowana na składowisku odpadów komunalnych. Powyższa sytuacja powoduje ogromną presję na zbycie tego rodzaju odpadu, co jest wykorzystywane przez firmy oferujące jego zagospodarowanie w spalarniach po bardzo wysokich cenach. Szacuje się, że w odpadach komunalnych znajduje się od 20-40% odpadów stanowiących frakcję wysokoenergetyczną.

Od 2016 r. do początku 2019 r. zagospodarowanie odpadów pre-RDF odbywało się na ustabilizowanym poziomie około 6,0 tys. ton rocznie. Odpady te były utylizowane w spalarni odpadów komunalnych w Białymstoku, prowadzonej przez PHUP "LECH" Sp. z o. o. Na początku 2019 r. po przekazaniu 1628 ton pre-RDF do utylizacji w spalarni w Białymstoku, przyjmowanie tego odpadu zostało wstrzymane przez Spółkę zarządzającą spalarnią. Od kwietnia 2019 r. spalarnia w Białymstoku zaprzestała przyjmowania odpadów z instalacji przetwarzających odpady komunalne znajdujących się na terenie województwa podlaskiego, w tym również z PGO w Suwałkach Sp. z o.o.

Stan magazynowy pre-RDF na koniec 2019 r. wynosił 8 539 ton.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W przypadku gospodarowania odpadami komunalnymi powstającymi na terenie Suwałk potrzeby inwestycyjne można podzielić na:

- potrzeby w ramach gromadzenia i odbioru odpadów,
- potrzeby w zakresie składowania odpadów,
- potrzeby w zakresie zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- potrzeby w zakresie zagospodarowania wysokokalorycznej frakcji odpadów.

Potrzeby inwestycyjne PGO w Suwałkach Sp. z o.o. na lata następne dotyczą:

- Modernizacji istniejącej linii sortowniczej,
- Budowy nowej linii sortowniczej dla odpadów odebranych selektywnie,
- Rozbudowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- Zakupu pojazdów specjalistycznych na potrzeby zagospodarowania odpadów komunalnych.

W 2019 r. kontynuowano prace związane z budową drugiej niecki składowiska na pow. 3,91 ha o pojemności 328 000 m³, wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz placami magazynowymi.

4. Przychody i koszty systemu gospodarowania odpadami obejmujące odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2019 roku w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wnoszona była od gospodarstwa domowego w wysokości 16,00 zł miesięcznie w zabudowie wielorodzinnej oraz 26,00 zł w zabudowie jednorodzinnej. W przypadku gdy odpady komunalne nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny, opłata wynosiła: 24,00 zł miesięcznie w zabudowie wielorodzinnej oraz 39,00 zł w zabudowie jednorodzinnej.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zabudowie wielorodzinnej uległy zmianie od 01.04.2019 r. na mocy uchwały nr III/38/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i wynosiły odpowiednio: 20,00 zł

miesięcznie w przypadku gospodarstw domowych, które prowadzą selekcję oraz 30,00 zł miesięcznie w przypadku gospodarstw domowych, które nie prowadzą selekcji odpadów.

Tabela nr 3. Koszty (wydatki) systemu w 2019 roku w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów.

Koszty systemu	2019
Koszt odbioru	3 935 593,24 zł
Koszt zagospodarowania (odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania)	4 447 437,73 zł
Koszty komornicze i inne	3 754,03 zł
Koszt obsługi administracyjnej	276 744,00 zł
Razem	8 663 529,00 zł

W tabeli 3 ujęte są wydatki *poniesione* (opłacone) w 2019 roku na finansowanie kosztu odbioru oraz zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym wydatki dotyczące faktur z grudnia 2018 roku na kwotę 692 078,98 zł, płatne w styczniu 2019 roku, natomiast nie obejmują wydatków dotyczących faktur z grudnia 2019 roku na kwotę 775 552,86 zł, które zostały opłacone w styczniu 2020 roku.

Chcąc jednak pokazać pełną analizę bilansowania się przychodów i kosztów systemu, należy wziąć pod uwagę dochody osiągnięte w 2019 roku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, poniesione przez mieszkańców naszego miasta oraz koszty udokumentowane fakturami za odbiór odpadów komunalnych i zagospodarowanie odpadów komunalnych, dotyczącymi tylko 2019 roku.

Tabela nr 4. Koszty systemu w 2019 roku w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów, wynikające z faktur 2019 r.

	2018	2019	Dynamika 2019/2018
Koszt odbioru	3 598 904,28 zł	3 996 377,80 zł	111,04 %
Koszt zagospodarowania (odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania)	4 444 553,75 zł	4 468 558,26 zł	100,54 %
Zakup usług	19 557,00 zł- tablice	-	
Koszt obsługi administracyjnej	247 315, 91 zł	276 744,00 zł	111,89%
Razem	8 310 330,94 zł	8 741 680,06	105,19%

Tabela nr 5. Dochody według statusu nieruchomości w zł.

Wg stanu na 31.12.2019 r.	Status nieruchomości			
	zamieszkała	niezamieszkała	mieszana (w tym niegenerująca odpadów)	razem
przypis (netto) wg stanu na 31.12.2019 r.	4 836 310,00	2 506 790,50	1 771 441,30	9 114 541,80
wykonanie w 2019 r. (szacunek)	4 812 369,64	2 494 160,67	1 763 144,85	9 069 675,16

Tabela nr 6. Struktura dochodów 2019 r.

Dochody	Wartość w zł
Ogółem	9 087 442,91
W tym: opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	9 069 675,16
Koszty upomnienia i odsetki od nieterminowych wpłat	16 635,75
Kary i odszkodowania wynikające z umów	1 132,00

Tabela nr 7. Dochody i koszty (wydatki w 2019 r.) całego systemu gospodarowania odpadami w 2019 r. w zł.

Dochody	Koszty (wydatki)	Wynik
9 087 442,91	8 663 529,00	423 913,91

Tabela nr 8. Dochody i koszty (wg. faktur 2019 r.) całego systemu gospodarowania odpadami w 2019 r. w zł.

Dochody	Koszty (fakturowane w 2019 r.)	Wynik
9 087 442,91	8 741 680,06	345 762,85

W 2019 r. wystąpiła nadwyżka dochodów nad wydatkami, spowodowana zwiększeniem się przychodów oraz zmniejszeniem kosztów. Wyższe przychody zostały uzyskane poprzez podwyżkę opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwiększenie się liczby podmiotów objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, terminowe wpłaty opłat oraz skuteczniejszą egzekucję opłat. Niższe koszty wynikają przede wszystkim z mniejszej od zakładanej ilości odpadów komunalnych przyjętych do zagospodarowania z terenu miasta Suwałki.

Tabela nr 9. Struktura kosztów gospodarowania odpadami w 2019 r. (wg. faktur 2019)

	2019	Struktura 2019
Koszty gospodarowania odpadami		
Instalacja komunalna (dawniej RIPOK)	4 290 547,66 zł	49,08%
PSZOK	178 010,60 zł	2,04%
Odbiór odpadów komunalnych z miasta	3 996 377,80 zł	45,71%
Obsługa administracyjna	276 744, 00 zł	3,17%
Razem	8 741 680,06 zł	100 %

5. Liczba mieszkańców w 2019 roku (wg danych GUS)

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, liczba mieszkańców miasta Suwałk, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła - 69 758.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2019 r., o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust.6-12.

System odbioru odpadów komunalnych w Suwałkach objął **od 1 lipca 2013 r.** wszystkich właścicieli na terenie miasta. W związku z powyższym Miasto Suwałki nie podejmowało działań, o których mowa w art.6 ust.6-12.

W Suwałkach w 2019 roku istniało 7035 punktów odbioru odpadów, dotyczących podmiotów które złożyły deklaracje, objętych systemem odbioru odpadów komunalnych, w tym osoby fizyczne w liczbie 5892 oraz osoby prawne w liczbie 1143 (np. firmy, wspólnoty, spółdzielnie).

Tabela nr 10. Liczba punktów odbioru odpadów (podmiotów, które złożyły deklarację), objętych systemem odbioru odpadów komunalnych z uwzględnieniem statusu nieruchomości, lata 2017 – 2019.

Jednostki ewidencyjne	Liczba-2017 r.	Liczba-2018 r.	Liczba-2019 r.	Dynamika 2019/2018
Zamieszkałe	4567	4545	4576	100,68%
Niezamieszkałe	778	755	770	101,99%
Mieszane	1403	1537	1689	109,89%
Razem	6748	6837	7035	102,90%

Tabela nr 11. Liczba punktów odbioru odpadów (podmiotów które złożyły deklarację), objętych systemem odbioru odpadów komunalnych z uwzględnieniem statusu nieruchomości, stan na 31.12.2019 r.:

	Status nieruchomości			
	zamieszkała	niezamieszkała	mieszana (w tym niegenerująca odpadów)	razem
Osoby fizyczne	4123	392	1377	5892
Osoby prawne	453	378	312	1143
Razem	4576	770	1689	7035

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Suwałk w 2019 roku.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w Suwałkach i dostarczonych do instalacji w 2019 r., na podstawie danych uzyskanych z PGO w Suwałkach Sp. z o. o. przedstawia poniższa tabela nr 12.

Tabela nr 12.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg			
			Suwałki Sektory	Odpady dostarczone do PSZOK	Pozostałe odpady z miasta	Razem:
1.	150101	Opakowania z papieru i tektury	299,48	0,18	9,72	309,38
2.	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	0	0,22	31,34	31,56
3.	150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	1 138,48	91,90	8,86	10239,24
4.	150110*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności- bardzo toksyczne i toksyczne)	0	1,62	0	1,62
5.	160103	Zużyte opony	0	4,98	0,30	5,28
6.	160380	Produkty spożywcze przeterminowane lub nieprzydatne do spożycia	0	0	1,14	1,14
7.	170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0	172,04	17,84	189,88
8.	170102	Gruz ceglany	0	5,04	78,44	83,48
9.	170103	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0	76,14	0,54	76,68
10.	170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106	0	368,20	16,54	384,74

11.	170504	Gleba i ziemia, w tym kamienienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0	0	1,90	1,90
12.	190801	Skratki	0	0	43,92	43,92
13.	190802	Zawartość piaskowników	0	0	34,54	34,54
14.	200101	Papier i tektura	0	0	0	0
15.	200102	Szkło	404,80	2,04	0	406,84
16.	200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 003,98	0	0	1003,98
17.	200111	Tekstylia	0	0	3,02	3,02
18.	200123*	Urządzenia zawierające freony	0	8,24	0	8,24
19.	200135*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200123 zawierające niebezpieczne składniki	0	12,08	0	12,08
20.	200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0	6,62	0	6,62
21.	200199	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	206,32	10,06	0,48	216,86
22.	200201	Odpady ulegające biodegradacji	23,22	164,60	34,90	222,72
23.	200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	19 107,96	0	144,86	19 252,82
24.	200306	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	0	0	502,22	502,22
25.	200307	Odpady wielkogabarytowe	569,04	154,88	36,26	760,18
26.	200399	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	0	490,48	490,48
Razem			22 753,28	1 078,84	1 457,30	25 289,42

Podmiot odbierający odpady (PGK w Suwałkach Sp. z o. o.) pełnił jedynie funkcję przewoźnika, ponieważ umowa nie obejmowała zagospodarowania odpadów. W tej sytuacji można stwierdzić, że prawie wszystkie wytwarzane odpady zostały dostarczone do PGO w Suwałkach Sp. z o.o. i dane z tej instalacji są wiarygodne.

Różnice mogą wynikać przede wszystkim z kompostowania odpadów ulegających biodegradacji oraz dostarczania części odpadów o charakterze surowców wtórnych do punktów ich skupu.

8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Z posiadanych danych uzyskanych z PGO w Suwałkach Sp. z o. o., wynika, że w 2019 r. z Miasta Suwałki nie przekazano do składowania odpadów ulegających biodegradacji, powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12. Natomiast część z odpadów o tym kodzie (frakcja > 80 mm), nienadająca się do odzysku - w ilości 1249,16 Mg, przekazano do przetworzenia termicznego (proces R1) w spalarni odpadów, jako komponent do produkcji paliwa alternatywnego, tzw. preRDF.

9. Wnioski z analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

1. Moce przerobowe instalacji PGO w Suwałkach Sp. z o.o. przekraczają ilość odpadów dostarczanych z miasta Suwałk. Rezerwa mocy jest wystarczająca do obsługi innych dostawców.
2. Właściwe zagospodarowanie odpadów dostarczanych do PGO w Suwałkach Sp. z o.o. wymaga rozbudowy instalacji. W szczególności:
 - budowy nowej niecki składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (w trakcie realizacji);
 - stworzenia infrastruktury do magazynowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz wielkogabarytowych (w trakcie realizacji, koszt inwestycji: 135 720,00 zł netto);
 - modernizacji linii do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wraz z zakupem i montażem urządzeń do ciągu technologicznego;
 - budowy instalacji do przetwarzania frakcji odpadów selektywnie zebranych;
 - modernizacji Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
3. W związku ze zmianami w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dot. sprawozdawczości, związanymi z uruchomieniem platformy Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), przesunięciu uległ termin przekazania *sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi*

za 2019 rok. Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 150) ww. sprawozdanie należy przekazać marszałkowi województwa za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami w terminie do dnia 31 sierpnia 2020 r. Jednocześnie, w związku ze zmianą statusu *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi* (Dz. U. 2018 poz. 1627) na: uznany za uchylony z datą 13.08.2019 r., dotychczasowy wzór rocznego sprawozdania stracił ważność. W związku z powyższym, aktualnie nie są znane osiągnięte wskaźniki poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

4. Nowe cele, dot. recyklingu odpadów komunalnych, tj. wprowadzony obowiązek osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, w wysokości co najmniej 50% wagowo (za każdy rok w latach 2020-2024), wynikające z art. 3b. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sposób obliczenia uzyskanych poziomów recyklingu, został określony bardzo ogólnikowo. Zgodnie z art. 3b. ust. 3 ww. ustawy minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania osiągniętych poziomów recyklingu. Dotychczas nie opublikowano stosownego rozporządzenia (stan na dzień sporządzenia informacji).
5. Trudności w realizacji wyznaczanych celów, wynikające z niedoskonałości istniejącego stanu prawnego, dynamiki jego zmian oraz niedostatecznym dotowaniem przez państwo działalności związanej z recyklingiem, przetwarzaniem odpadów i ochroną środowiska.
6. Zagrożenie utraty bilansowania się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w związku z wysokimi, niestabilnymi cenami utylizacji frakcji pre-RDF, brakiem możliwości zagospodarowania tej frakcji na terenie miasta lub gmin sąsiednich oraz załamaniem się popytu na rynku surowców wtórnych (światowa sytuacja gospodarcza i gorsza koniunktura na rynku), powodujące trudności w zbyciu oraz generujące dodatkowe koszty związane z opłatami za jego recykling oraz ogólny zastój w branży recyklingowej.
7. W 2019 r. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o. realizowało budowę drugiej niecki składowiska. Z uwagi na zmieniające się regulacje prawne w zakresie gospodarki odpadami oraz warunków przeciwpożarowych związanych z magazynowaniem odpadów, PGO w Suwałkach Sp. z o.o. zobowiązana była rozszerzyć zakres realizowanej inwestycji o budowę zbiornika ppoż. o pojemności 500 m³ (pierwotny projekt zakładał budowę zbiornika ppoż. o pojemności 200 m³) oraz wykonać dodatkowe oświetlenie wokół obecnie eksploatowanego składowiska odpadów i nowo budowanej kwatery, co spowodowało wzrost ogólnego kosztu inwestycji o 712 301,66 zł netto. Planowany termin zakończenia i oddania do użytkowania składowiska odpadów wraz z infrastrukturą towarzyszącą- lipiec 2020 r.